

Kommentar om översättningen

Engelskans “gender” – en term som har sitt ursprung inom språkvetenskapen – har kommit att utveckla flera olika betydelser. Dessa kan sammanfattas som följer¹:

1. En synonym för engelskans “sex”, biologiskt kön, ett ord som i vissa sammanhang kan upplevas som opolerat.
2. Sociala stereotyper, förväntningar och normer rörande “maskulinitet” och “femininitet”. Dessa skiljer sig åt mellan olika kulturer, även om de också överlappar varandra.
3. Ett ord för uppdelningen mellan män och kvinnor i den bemärkelsen att vissa antas anamma en maskulin social roll, och vissa en feminin social roll.
4. En förkortad version av termen “gender identity”, könsidentitet, som antas vara en inre känsla.

Svenska språket har olika uttryck som täcker dessa betydelser. I denna översättning används “kön” som översättning av engelskans “sex” samt “gender” i betydelse 1, “könsroller” i betydelse 2, “könsstereotyper” i betydelse 3 samt “könsidentitet” i betydelse 4.

När det gäller det svenska ordet “genus” används det i olika sammanhang inom genusforskning i betydelsen 2 och 3 enligt listan ovan, samt även i vissa sammanhang i betydelsen “genusforskning”.

Svenskans “genus” används enligt översättarna inte synonymt med engelskans “gender”, därför har omskrivningar ibland varit nödvändiga.

När det gäller översättningen allmänt, så är språket fritt översatt i de fall det inte finns en vedertagen svensk översättning. Detta gäller till exempel översättningar från dokumentet “Gender equality glossary” från UN Women.

¹ Sammanfattningen baserad på Kathleen Stocks syntes i boken Material Girls.

Deklarationen om könsbaserade rättigheter för kvinnor

Om bekräftandet av kvinnors könsbaserade rättigheter, inklusive kvinnors rätt till fysisk och reproduktiv integritet, och avskaffandet av alla former av diskriminering av kvinnor och flickor som följer av att kategorin kön ersätts med "könsidentitet", och av "surrogatmoderskap"² och relaterade metoder.

Innehållsförteckning

- **Inledning**
- **Ingress**
- **Artikel 1:** Bekräftar att kvinnors rättigheter baseras på kategorin kön
- **Artikel 2:** Bekräftar moderskapets natur som en uteslutande kvinnlig status
- **Artikel 3:** Bekräftar kvinnors och flickors rätt till fysisk och reproduktiv integritet
- **Artikel 4:** Bekräftar kvinnors rätt till åsiktsfrihet och yttrandefrihet
- **Artikel 5:** Bekräftar kvinnors rätt till fredliga sammankomster samt föreningsfrihet
- **Artikel 6:** Bekräftar kvinnors rättigheter till politiskt deltagande på grundval av kön
- **Artikel 7:** Bekräftar kvinnors rätt till samma möjligheter som män att delta aktivt i idrott och gymnastikundervisning
- **Artikel 8:** Bekräftar behovet av att avskaffa våld mot kvinnor
- **Artikel 9:** Bekräftar behovet av att skydda barnets rättigheter

Inledning

Denna deklARATION bekräftar kvinnors könsbaserade rättigheter, såsom de beskrivs i konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (CEDAW), vilken antogs av FN:s generalförsamling 1979, utvecklades i CEDAW-kommitténs "General Recommendations" och vilken har befasts bland annat i Förenta nationernas deklARATION om avskaffandet av våld mot kvinnor från 1993 (UNDEVW). Konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor benämns hädanefter kvinnokonventionen, FN:s kvinnokonvention eller CEDAW.

I första artikeln av kvinnokonventionen definieras diskriminering av kvinnor som "varje åtskillnad, undantag eller inskränkning på grund av kön som har till följd eller syfte att begränsa eller omintetgöra erkännandet av mänskliga rättigheter och grundläggande friheter på det politiska, ekonomiska, sociala, kulturella eller medborgerliga området eller något annat område för kvinnor".

² Översättarna noterar att även termen "surrogatmoderskap" används.

Kön definieras av FN som “de fysiska och biologiska egenskaper som skiljer män från kvinnor”. (Gender Equality Glossary, UN Women).

Kvinnokonventionen ålägger konventionsstaterna att “vidta lämpliga lagstiftnings- eller andra åtgärder, vid behov innefattande påföljder, som förbjuder all diskriminering av kvinnor” (artikel 2 (f)); samt att “vidta alla lämpliga åtgärder, inklusive lagstiftning, för att säkerställa full utveckling och framsteg för kvinnorna och därmed garantera dem utövandet och åtnjutandet av sina mänskliga rättigheter och grundläggande friheter på grundval av jämställdhet med männen” (artikel 3).

Det är sedan länge känt inom området mänskliga rättigheter att de stereotypa könsrollerna för män och kvinnor är en grundläggande aspekt av kvinnors ojämlikhet, och måste elimineras.

Artikel 5 i kvinnokonventionen statuerar att:

1. “Konventionsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att ändra mäns och kvinnors sociala och kulturella beteendemönster för att därmed avskaffa fördomar samt seder och bruk som grundar sig på föreställningen om det ena könets underlägsenhet eller på stelnade roller för män och kvinnor.”³
2. Könsroller (engelska: “gender”) innebär “de roller, beteendemönster, aktiviteter och attribut som ett samhälle vid en viss tidpunkt anser lämpligt för män och kvinnor... Dessa attribut, möjligheter och relationer är socialt konstruerade och är inlärd genom socialiseringsprocesser”. (Gender Equality Glossary, UN Women.)

Förändringar som nyligen införts, som ersätter hänvisningar till kategorin kön (engelska: “sex”), som är biologiskt, med “stereotypa könsroller” (engelska: “gender”), i dokument, strategier och åtgärder som utfärdats av FN, har lett till en begreppsförvirring som riskerar att underminera skyddet av kvinnors mänskliga rättigheter.

Begreppsförvirringen som uppstår när kön (engelska: “sex”) ersätts med “könsroller” eller “könsstereotyper” (engelska: “gender”) har bidragit till den ökande acceptansen av idén om inneboende “könsidentiteter”, och lett till ett förespråkande av rätten till skydd av sådana “identiteter”, vilket leder till en urholkning av de framsteg kvinnor gjort under flera årtionden. Kvinnors rättigheter, som är baserade på kön, undermineras nu genom införlivandet av begrepp som “könsidentitet” och “sexuell läggning och könsidentitet” (“Sexual Orientation and Gender Identities (SOGIES)”) i internationella dokument.

För att eliminera diskriminering på grund av sexuell läggning, måste rättigheter för människor som attraheras av personer av samma kön som de själva skyddas. Rättigheter relaterade till sexuell läggning är förenliga med kvinnors könsbaserade rättigheter, och är

³ Översättarnas kommentar: Originallets lydelse “stereotyped roles for men and women” förstås, med dagens språkbruk, som ”stereotypa roller för män och kvinnor”, snarare än ”stelnade roller för män och kvinnor”.

nödvändiga för att möjliggöra för lesbiska, som attraheras av andra kvinnor, att till fullo kunna åtnjuta sina könbaserade rättigheter.

Begreppet "könsidentitet" gör dock socialt konstruerade stereotyper, som inordnar och upprätthåller kvinnors ojämlikhet, till grundläggande och medfödda villkor och underminerar därigenom kvinnors könsbaserade rättigheter.

Till exempel hävdas i Yogyakartaprinciperna att "Könsidentitet ska avse den inre och individuella uppfattning som en enskild person har om sitt kön, som inte alltid överensstämmer med det kön man tillskrivits vid födseln, inklusive den personliga uppfattningen om kroppen (som kan omfatta en förändring av kroppens utseende eller funktion med hjälp av medicinska, kirurgiska eller andra medel, om detta är ett frivilligt val) och andra könsrelaterade uttryckssätt som t.ex. klädsel, språk och manér. (Yogyakartaprinciperna: Principer om tillämpning av det internationella skyddet av de mänskliga rättigheterna vad gäller sexuell läggning och könsidentitet. Mars 2007.)

Rätten för individer att klä sig och framställa sig efter eget val är förenlig med kvinnors könsbaserade rättigheter.

Begreppet "könsidentitet" har dock möjliggjort för män som hävdar att de har en kvinnlig "könsidentitet" att hävda att de enligt lag, förordningar och praxis tillhör samma kategori som kvinnor, en kategori baserad på kön.

I kvinnokonventionens generella rekommendation nr 35 konstateras att "den generella rekommendationen nr 28 om konventionsstaters åtaganden enligt artikel 2 av konventionen, samt den generella rekommendationen nr 33 om kvinnors tillgång till rättslig prövning, bekräftar att diskriminering av kvinnor är oåterkalleligt sammankopplad med andra faktorer som påverkar deras liv. Kommitténs rättspraxis framhåller att dessa kan inkludera ... att vara lesbisk." (II, 12. Fritt översatt.)

Begreppet "könsidentitet" används för att ifrågasätta individens rättighet att definiera sin sexuella läggning på grundval av kön snarare än "könsidentitet", vilket möjliggör för män som hävdar en kvinnlig "könsidentitet" att försöka inkluderas i kategorin lesbiska kvinnor, som är en könsbaserad kategori. Detta underminerar könsbaserade rättigheter för lesbiska, och är en form av diskriminering av kvinnor.

Vissa män som hävdar en kvinnlig "könsidentitet" försöker inkluderas i den juridiska kategorin moder. Kvinnokonventionen betonar moderns rättigheter och "den sociala betydelsen av moderskap". Moderns rättigheter och mödravård baseras på kvinnors unika förmåga att bära och föda barn. Inkludering av män som hävdar en kvinnlig "könsidentitet" inom den juridiska kategorin moder urholkar den sociala betydelsen av moderskap och underminerar de rättigheter som moderskapet, enligt kvinnokonventionen, skall ge.

Handlingsplanen från FN:s fjärde kvinnokonferens i Peking 1995 fastställer att "Ett uttryckligt erkännande av och en uttrycklig bekräftelse på alla kvinnors rätt att kontrollera

alla aspekter av sin hälsa, särskilt sin egen fruktsamhet, är grundläggande för deras möjlighet att stärka sin egen förmåga”. (Bilaga 1, 17.)

Denna rättighet undermineras av användningen av “surrogatmoderskap”, som exploaterar och kommersialiserar kvinnors fortplantningsförmåga. Exploatering och kommersialisering av kvinnors fortplantningsförmåga ligger också till grund för medicinsk forskning som syftar till att möjliggöra för män att bära och föda barn. Inkludering av män som hävdar kvinnlig “könsidentitet” i den juridiska kategorin kvinnor, lesbiska och mödrar hotar att göra dessa kategorier meningslösa, eftersom det utgör en förnekelse av den biologiska verklighet som ligger till grund för kategorierna kvinna, lesbisk kvinna samt moder.

Organisationer som främjar begreppet “könsidentitet” utgör ett hot mot kvinnors och flickors rätt att definiera sig utifrån kön och att mötas och organisera sig utifrån sina könsgemensamma intressen. Detta inkluderar ifrågasättandet av lesbiskas rätt att definiera sin sexuella läggning utifrån kön snarare än “könsidentitet”, och att mötas och organisera sig utifrån sin gemensamma sexuella läggning.

I många länder försöker statliga myndigheter, offentliga institutioner och privata organisationer tvinga människor att identifiera och tala om individer på grundval av “könsidentitet” snarare än kön. Denna utveckling utgör en form av diskriminering mot kvinnor, och underminerar kvinnors yttrandefrihet, religionsfrihet och mötesfrihet.

Män som hävdar en kvinnlig “könsidentitet” får tillgång till möjligheter och skydd som avsatts för kvinnor. Detta utgör en form av diskriminering mot kvinnor, och äventyrar kvinnors grundläggande rätt till trygghet, värdighet och jämlikhet.

Kvinnokonventionens sjunde artikel betonar vikten av åtgärder för att avskaffa diskriminering av kvinnor i det politiska och offentliga livet, och artikel 4 betonar vikten av tillfälliga särskilda åtgärder för att påskynda faktisk jämställdhet mellan män och kvinnor. När män som hävdar kvinnlig “könsidentitet” tillåts att ingå i kvoter reserverade för kvinnor, och andra särskilda åtgärder som syftar till att öka kvinnors deltagande i det politiska och offentliga livet, undermineras syftet med sådana särskilda åtgärder.

I artikel 10 (g) i kvinnokonventionen uppmanas konventionsstaterna att se till att kvinnor har samma möjligheter som män att delta aktivt i idrott och gymnastikundervisning. På grund av de fysiologiska skillnaderna mellan kvinnor och män kräver kvinnors utövande av denna rättighet att vissa idrottsaktiviteter är könsuppdelade. När män som hävdar kvinnlig “könsidentitet” tillåts delta i kvinnors idrottsaktiviteter utsätts kvinnor för orättvisa konkurrensnackdelar och kan utsättas för en ökad risk för fysisk skada. Detta underminerar kvinnors och flickors förmåga att åtnjuta samma möjligheter som män att delta i idrott, och utgör därför en form av diskriminering av kvinnor och flickor, vilket bör undanröjas.

Det är sedan länge känt inom området mänskliga rättigheter att våld mot kvinnor och flickor är vanligt förekommande i hela världen, och att det är en av de avgörande sociala mekanismerna genom vilka kvinnor tvingas till en underordnad position jämfört med män.

FN:s deklaration om avskaffande av allt våld mot kvinnor erkänner att:

“Våld mot kvinnor är en manifestation av historiskt ojämlika maktförhållanden mellan män och kvinnor, vilket har lett till dominans över och diskriminering mot kvinnor av män och har förhindrat kvinnor från att göra framsteg fullt ut, samt att våld mot kvinnor är en avgörande mekanism genom vilken kvinnor tvingas in i en underordnad position jämfört med män.”
(Fritt översatt.)

Denna dominans och diskriminering är på grundval av kön och inte på “könsidentitet”.

Sammanblandningen av kategorin kön med kategorin “könsidentitet” förhindrar skydd av kvinnor och flickor från våld som utövas mot dem av män och pojkar. Det möjliggör i allt högre grad för män som hävdar att de har en kvinnlig “könsidentitet” att kräva tillgång till stödinsatser och utrymmen som är könsuppdelade och avsedda för kvinnor, både som skyddssökande och som personal. Detta inkluderar stöd och skyddsåtgärder som är könsuppdelade och avsedda för kvinnor och flickor som varit utsatta för våld, såsom skyddade boenden och sjukvårdsinrättningar. Det omfattar även andra inrättningar och tjänster där könsuppdelade utrymmen är avgörande för flickors och kvinnors trygghet, hälsa, integritet och värdighet. Närvaron av män i dessa könsuppdelade utrymmen för flickor och kvinnor underminerar dessa inrättningars och tjänsters roll att skydda kvinnor och flickor och kan göra kvinnor och flickor utsatta för våld av män som kan hävda att de har en kvinnlig “könsidentitet”.

Kvinnokonventionens kommitté betonar i sin allmänna rekommendation nr 35 vikten av att samla in data och sammanställa statistik om förekomsten av olika former av våld mot kvinnor i syfte att utveckla effektiva åtgärder för att förebygga och åtgärda sådant våld.

“Könsuppdelad statistik är data som fördelas efter kön och presenterar information separat för män och kvinnor, pojkar och flickor. Könsuppdelad statistik återspeglar roller, verkliga situationer och levnadsvillkor för kvinnor och män, flickor och pojkar i alla aspekter av samhället. ... När statistik inte är uppdelad efter kön, är det svårare att identifiera verkliga och potentiella ojämlikheter.” (UN Women, Gender Equality Glossary, fritt översatt.)

Sammanblandningen av kön och “könsidentitet” leder till insamling av inkorrekta och missvisande uppgifter om våld mot kvinnor och flickor eftersom förövare då registreras på grundval av sin “könsidentitet” snarare än sitt kön. Det skapar ett betydande hinder för utvecklingen av effektiva lagar, förordningar, strategier och åtgärder som syftar till att avskaffa våld mot kvinnor och flickor.

Begreppet “könsidentitet” används alltmer för att klassificera barn som inte passar in i könsstereotyper, eller som diagnostiseras med könsdysfori, som ett “annat kön”. Medicinska ingrepp, som medför en hög risk för långvariga negativa konsekvenser för barnets fysiska eller psykiska hälsa – till exempel insättning av hormoner som blockerar puberteten könskonträra hormoner och kirurgi – används på barn som utvecklingsmässigt inte har

förmågan att ge fullständigt, fritt och informerat samtycke. Sådana medicinska ingrepp kan orsaka en rad bestående men, inklusive sterilitet, samt negativa effekter på psykisk hälsa.

INGRESS

Erinrar om åtagandet om lika rättigheter och inneboende mänsklig värdighet för kvinnor och män samt andra syften och principer som förankras i Förenta nationernas stadgar, den allmänna deklARATIONEN om mänskliga rättigheter och andra internationella instrument för mänskliga rättigheter, särskilt Förenta nationernas kvinnokonvention (CEDAW) och Förenta nationernas barnkonvention (UNCRC) samt Förenta nationernas deklARATIONEN om avskaffande av allt våld mot kvinnor, Förenta nationernas deklARATIONEN om rätten till utveckling, Förenta nationernas deklARATIONEN om ursprungsfolks rättigheter, Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet (Istanbulkonventionen), protokollet till den afrikanska stadgan om människans och folkens rättigheter angående kvinnors rättigheter i Afrika (Maputoprotokollet) och den interamerikanska konventionen om förebyggande, bestraffning och utrotning av våld mot kvinnor ("Belem do Para-konventionen").

Bekräftar åter ett åtagande att säkerställa ett fullständigt genomförande av kvinnors och flickors mänskliga rättigheter som en ofrånkomlig, integrerad och odelbar del av alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter.

Erkänner samförståndet och framstegen vid Förenta nationernas tidigare världskonferenser och toppmöten, inklusive det internationella kvinnoåret i Mexico City 1975, Kvinnokonferensen i Köpenhamn 1980, Kvinnokonferensen i Nairobi 1985, världstoppmötet om barn i New York 1990, Förenta nationernas konferens om miljö och utveckling i Rio de Janeiro 1992, Förenta nationernas världskonferens om mänskliga rättigheter i Wien 1993, den internationella konferensen om befolkning och utveckling i Kairo 1994, världstoppmötet om social utveckling i Köpenhamn 1995 och Förenta nationernas 4:e världskvinnokonferens i Peking 1995, med målet att uppnå jämlikhet, utveckling och fred.

Erkänner att det under de första decennierna av Förenta nationernas arbete med de mänskliga rättigheterna fanns en klar förståelse för att diskriminering av kvinnor var på grundval av kön.

Konstaterar att Förenta nationernas överenskommelser, riktlinjer, strategier, handlingar och dokument kring mänskliga rättigheter erkänner att de stereotypa könsrollerna, allmänt kallade "könsstereotyper", är skadliga för kvinnor och flickor.

Erkänner att det tydliga begreppet stereotypa könsroller nu har blivit otydligt genom användningen av ett språkbruk som utgår från en syn på könet som socialt konstruerat.

Ser med oro att begreppet “könsidentitet” har införlivats i många inflytelserika, men icke-bindande, internationella dokument om mänskliga rättigheter.

Konstaterar att användningen av ett språkbruk som utgår från en syn på könet som socialt konstruerat har möjliggjort utvecklingen av begreppet “könsidentitet”, som utgår från att stereotypa könsroller är medfödda och inneboende, vilket i sin tur har legat till grund för en urholkning av de framsteg som uppnåtts gällande kvinnors och flickors mänskliga rättigheter.

Ser med oro att män som hävdar en kvinnlig “könsidentitet” hävdar i lag, riktlinjer och praxis att de tillhör kategorin kvinnor, och att detta leder till att kvinnors mänskliga rättigheter urholkas.

Ser med oro att män som hävdar en kvinnlig “könsidentitet” hävdar i lag, riktlinjer och praxis att sexuell läggning baseras på “könsidentitet” snarare än på grundval av kön, och försöker inkluderas i kategorin lesbiska kvinnor; och att detta leder till att lesbiskas mänskliga rättigheter på grundval av kön urholkas.

Ser med oro att vissa män som hävdar en kvinnlig “könsidentitet” gör anspråk på att ingå i den juridiska kategorin moder i lag, riktlinjer och praxis, och att sådan inkludering urholkar moderskapets sociala betydelse samt underminerar moderns rättigheter.

Ser med oro det utnyttjande och den kommersialisering av kvinnors fortplantningsförmåga som ligger till grund för ”surrogatmoderskap”.

Ser med oro det utnyttjande och den kommersialisering av kvinnors fortplantningsförmåga som ligger till grund för medicinsk forskning som syftar till att möjliggöra för män att bära och föda barn.

Ser med oro att organisationer som främjar begreppet “könsidentitet” försöker begränsa rätten att hysa och uttrycka åsikter om “könsidentitet” genom att främja försök från statliga myndigheter, offentliga institutioner och privata organisationer att använda sanktioner och straff för att tvinga människor att identifiera individer på grundval av “könsidentitet” snarare än på grundval av kön.

Ser med oro att begreppet “könsidentitet” används för att underminera rätten för kvinnor och flickor att mötas och organisera sig som kvinnor och flickor på grundval av sitt kön, utan att inkludera män som hävdar att de har kvinnlig “könsidentitet”.

Ser med oro att begreppet “könsidentitet” används för att underminera rätten för lesbiska kvinnor att definiera sin sexuella läggning på grundval av kön, samt att mötas och organisera sig på grundval av sin gemensamma sexuella läggning, utan att inkludera män som hävdar att de har kvinnliga “könsidentiteter”.

Ser med oro att inkluderingen av män och pojkar som hävdar en kvinnlig “könsidentitet” i tävlingar för kvinnor och flickor, och i utdelandet av priser avsatta för kvinnor och flickor, inklusive tävlingsidrott och stipendier, utgör diskriminering av kvinnor och flickor.

Ser med oro att sammanblandningen av kön och “könsidentitet” leder till registrering av inkorrekta och missvisande uppgifter som används vid planering av lagar, förordningar och åtgärder som rör anställning, lika lön, politiskt deltagande samt fördelning av statliga medel med mera. Därigenom obstrueras effektiva åtgärder som syftar till att avskaffa all form av diskriminering av kvinnor och flickor, samt effektiva åtgärder som syftar till att främja framsteg för kvinnor och flickor i samhället.

Ser med oro att riktlinjer baserade på begreppet “könsidentitet” används av statliga myndigheter, offentliga organ och privata organisationer på ett sätt som hotar stödinsatser avsedda enbart för kvinnor, inklusive stöd-, skydds- och sjukvårdsinrättningar.

Ser med oro att begreppet “könsidentitet” används för att motivera intrång av män och pojkar i könsseparerade utrymmen avsedda för kvinnor som syftar till att värna kvinnors och flickors trygghet, integritet och värdighet och att stödja kvinnor och flickor som har varit utsatta för våld.

Ser med oro att sammanblandningen av kön och “könsidentitet” leder till insamling av inkorrekta och missvisande uppgifter om våld mot kvinnor och därigenom hindrar utvecklingen av effektiva åtgärder som syftar till att avskaffa sådant våld.

Ser med oro att begreppet “könsidentitet” används för att dölja könet på förövare av könsspecifika brott, såsom våldtäkt och andra sexualbrott, och därmed hindrar effektiva åtgärder som syftar till att minska förekomsten av sådana brott.

Ser med oro att raderandet av könsspecifika handlingar, strategier och riktlinjer för kvinnor och flickor kommer att underminera årtionden av Förenta nationernas arbete med att erkänna vikten av könsseparerade utrymmen i katastrofzoner, flyktingläger och fängelser, samt i alla sammanhang där användningen av faciliteter för båda könen skulle utgöra ett hot mot kvinnors och flickors säkerhet, värdighet och trygghet, i synnerhet mot utsatta kvinnor och flickor.

Betonar att begreppet “könsidentitet” (engelska: “gender identity”) utvecklades specifikt ur postmodernismen och queerteorin i väst, och sprids av starka organisationer internationellt, inklusive i länder där termer som ”könsroller” och ”genus” (engelska: “gender”) inte finns på lokala språk och därför är svåra att förstå.

Erkänner att Förenta nationernas barnkonvention konstaterar att ett barn är varje människa under 18 års ålder, och att deklARATIONEN om barnets rättigheter från 1959 anger att “barnet på grund av sin fysiska och psykiska omognad behöver särskilt skydd och särskild omvårdnad, inklusive lämpligt rättsligt skydd”.

Erkänner att Förenta nationernas barnkonvention (artikel 3) anger att "[V]id alla åtgärder som rör barn [...] ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa".

Konstaterar att begreppet "könsidentitet" används alltmer för att "korrigera" eller "bekräfta" könet på barn som inte passar in i de stereotypa könsrollerna eller som har getts diagnosen könsdysfori, och att medicinska ingrepp som innebär en hög risk för långsiktiga negativa konsekvenser för barnets fysiska och psykiska hälsa, såsom användning av hormoner som blockerar puberteten, könskonträra hormoner och kirurgi, används på barn. Barn är inte utvecklingsmässigt kapabla att ge fullständigt, fritt och informerat samtycke till sådana medicinska ingrepp, som kan orsaka bestående men, inklusive sterilitet.

Erkänner att användningen av hormoner som blockerar puberteten, könskonträra hormoner och kirurgi på barn utgör skadliga behandlingsmetoder enligt definitionen i del V av Gemensam allmän rekommendation nr 31 av FN:s kommitté för avskaffande av diskriminering av kvinnor/allmän kommentar nr 18 av FN:s kommitté för barnets rättigheter om skadliga sedvänjor.

Konstaterar att användningen av pubertetsblockerande hormoner, könskonträra hormoner och kirurgi på barn uppfyller de fyra kriterierna för att fastställa skadliga sedvänjor då:

(a) Dessa procedurer utgör ett förnekande av individens värdighet och integritet och ett brott mot de mänskliga rättigheter och grundläggande friheter som finns inskrivna i de två konventionerna, eftersom de involverar medicinska ingrepp som medför en hög risk för långsiktiga negativa konsekvenser för barns fysiska och psykiska hälsa, då barn inte är utvecklingsmässigt kapabla att ge fullständigt, fritt och informerat samtycke till sådana medicinska ingrepp.

(b) Dessa procedurer utgör diskriminering mot barn och är skadliga på så sätt att de resulterar i negativa konsekvenser för dem som individer, inklusive skada och/eller våld i fysisk, psykisk, ekonomisk eller social bemärkelse, samt begränsningar av deras möjlighet att delta tillfullo i samhället och nå sin fulla potential. Sådana negativa konsekvenser kan inkludera långvariga fysiska och psykiska hälsoproblem, bestående men såsom sterilitet samt långvarigt beroende av läkemedelsprodukter, till exempel syntetiska hormoner.

(c) Dessa procedurer förespråkas eller upprätthålls av sociala normer som bevarar manlig dominans och ojämlikhet för kvinnor och barn på basis av kön, könsroll, ålder eller andra samverkande faktorer, genom att de härrör från begreppet "könsidentitet", vilket bygger på stereotypa könsroller.

(d) Dessa procedurer påtvingas barn av familjemedlemmar, medlemmar i samhällsgruppen eller av samhället i stort, oavsett om offret ger, eller har möjlighet att ge, sitt fulla, fria och informerade samtycke.

Ser med oro att vissa icke-bindande internationella dokument hävdar att barn har medfödda “könsidentiteter” som kräver skydd enligt artikel 8 i barnkonventionen, UNCRC, på samma sätt som nationell identitet, genom att gälla barnets mänskliga rättigheter. Detta påstående är baserat på yrkandet att barn kan födas som ”transpersoner”, för vilket det saknas objektiva vetenskapliga bevis.

Artikel 1

Bekräftar att kvinnors rättigheter baseras på kategorin kön

Konventionsstaterna bör bevara kategorin kön, och inte “könsidentitet”, som central i förhållande till kvinnors och flickors rätt att leva fria från diskriminering.

a) Begreppet “diskriminering av kvinnor” avser i denna deklaration “varje åtskillnad, undantag eller inskränkning på grund av kön som har till följd eller syfte att begränsa eller omintetgöra erkännandet av mänskliga rättigheter och grundläggande friheter på det politiska, ekonomiska, sociala, kulturella eller medborgerliga området eller något annat område för kvinnor, oberoende av civilstånd och med jämställdheten mellan män och kvinnor som grund, eller åtnjutandet eller utövandet av dessa rättigheter och friheter.” (Kvinnokonventionen, artikel 1.)

Konventionsstaterna bör inse att inkludering av män som uppger sig ha en kvinnlig “könsidentitet” i kategorin kvinnor i lagar, förordningar och rättspraxis utgör diskriminering av kvinnor genom att försvaga erkännandet av kvinnors könsbaserade mänskliga rättigheter. Konventionsstaterna bör inse att inkludering av män som uppger sig ha en kvinnlig “könsidentitet” i kategorin kvinnor resulterar i att de tas med i kategorin lesbiska kvinnor, vilket utgör en form av diskriminering av kvinnor genom att försämra erkännandet av könsbaserade mänskliga rättigheter för lesbiska.

b) Konventionsstaterna ”skall på alla områden, och särskilt på de politiska, sociala, ekonomiska och kulturella områdena, vidta alla lämpliga åtgärder, inklusive lagstiftning, för att säkerställa full utveckling och framsteg för kvinnorna och därmed garantera dem utövande och åtnjutande av mänskliga rättigheter och grundläggande friheter på grundval av jämställdhet med männen”. (Kvinnokonventionen, artikel 3.)

Detta bör innefatta att bevara betydelsen av kategorin kvinna som vuxen människa av honkön i lagar, förordningar och rättspraxis; för kategorin lesbisk kvinna som vuxen människa av honkön som sexuellt attraheras av andra vuxna människor av honkön; och kategorin moder som förälder av honkön. Män som uppger sig ha en kvinnlig “könsidentitet” bör alltså uteslutas från dessa kategorier.

c) Konventionsstaterna bör ”fördöma diskriminering av kvinnor i alla dess former” och vara “eniga om att på lämpligt sätt och utan dröjsmål inrikta sin politik på att avskaffa diskriminering av kvinnor”. (Kvinnokonventionen, artikel 2.)

Detta bör innefatta en eliminering av kvinnodiskriminerande handlingar och praxis, som möjliggörs genom att män som uppger sig ha en kvinnlig “könsidentitet” inkluderas i kategorin kvinna. Sådan inkludering urholkar kvinnors rättigheter till trygghet, värdighet och jämlikhet.

d) Konventionsstaterna bör säkerställa att orden “kvinna” och “flicka” bevaras och används, liksom de termer som traditionellt används för att hänvisa till kvinnors kroppsdelar och kroppsfunktioner, på grundval av kön. Dessa ord och termer bör användas i konstitutionella handlingar, lagstiftning, tillhandahållande av tjänster, samt i styrdokument, när man hänvisar till personer av honkön. Betydelsen av ordet “kvinna” skall inte ändras till att omfatta män.

Artikel 2

Bekräftar moderskapets natur som en uteslutande kvinnlig status

a) CEDAW (kvinnokonventionen) understryker den “sociala betydelsen av moderskap”, och i artikel 12.2 anges att konventionsstaterna skall “tillförsäkra kvinnor lämplig vård vid havandeskap och förlossning samt under tiden efter nedkomsten”.

(b) Rättigheter och tjänster kopplade till moderskapet baseras på kvinnors unika förmåga att vara havande och föda barn. De fysiska och biologiska egenskaper som skiljer män och kvinnor åt innebär att kvinnors fortplantningsförmåga inte kan delas av män som uppger sig ha en kvinnlig “könsidentitet”. Konventionsstaterna bör inse att inkluderingen av män som uppger sig ha en kvinnlig “könsidentitet” i den juridiska kategorin moder i lagar, förordningar och rättspraxis, och motsvarande inkludering av kvinnor som hävdar en manlig “könsidentitet” i kategorin fader, utgör diskriminering av kvinnor genom att försöka eliminera kvinnors unika status och könsbaserade rättigheter som mödrar.

c) Konventionsstaterna bör säkerställa att orden ”moder”, ”mor” och ”mamma”, samt andra ord som traditionellt används för att hänvisa till kvinnors könsspecifika fortplantningsförmåga, fortsätter att användas i konstitutionella handlingar; lagstiftning; inom mödravård och andra tjänster för mödrar; samt i politiska dokument gällande mödrar och moderskap. Betydelsen av ordet ’moder’ ska inte ändras till att omfatta män.

Artikel 3

Bekräftar kvinnors och flickors rätt till fysisk och reproduktiv integritet

(a) Konventionsstaterna bör säkerställa att kvinnors och flickors fullvärdiga reproduktiva rättigheter upprätthålls, och även obehindrad tillgång till omfattande mödravård och andra tjänster kopplade till fortplantningen.

(b) Konventionsstaterna bör erkänna att skadliga seder och bruk, såsom påtvingade graviditeter, samt både kommersiell och altruistisk exploatering av kvinnors och flickors fortplantningsförmåga i samband med ”surrogatmoderskap”, utgör brott mot kvinnors och flickors reproduktiva integritet. Dessa är former av könsbaserad diskriminering som bör avskaffas.

(c) Konventionsstaterna bör erkänna att medicinsk forskning som syftar till att göra havandeskap och barnafödande möjligt för män är ett brott mot flickors och kvinnors fysiska och reproduktiva integritet. Detta är en form av könsbaserad diskriminering som bör avskaffas.

Artikel 4

Bekräftar kvinnors rätt till åsiktsfrihet och yttrandefrihet

(a) Konventionsstaterna bör säkerställa att ingen kvinna “får utsättas för ingripande för sina åsikters skull”. (ICCPR, FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter, artikel 19.1.) Detta bör inkludera rätten att hysa och uttrycka åsikter om “könsidentitet” utan att utsättas för trakasserier, åtal eller bestraffning.

(b) Konventionsstaterna bör upprätthålla kvinnors rätt till yttrandefrihet, inklusive “att oberoende av territoriella gränser söka, ta emot och sprida uppgifter och idéer av alla slag, i tal, i skrift och i tryck, i konstnärlig form eller genom annat valfritt uttrycksmedel”. (ICCPR, FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter, artikel 19.2.) Detta bör inkludera friheten att kommunicera tankar och idéer om “könsidentitet” utan att utsättas för trakasserier, åtal eller bestraffning.

(c) Konventionsstaterna bör upprätthålla allas rätt att beskriva andra på grundval av deras kön, snarare än “könsidentitet”, i alla sammanhang. Försök från aktörer inom offentlig och privat sektor att påtvinga individer att använda termer relaterade till “könsidentitet”, snarare än kön, bör av konventionsstaterna erkännas som en form av diskriminering av kvinnor. Därför ska konventionsstaterna vidta åtgärder för att eliminera denna form av diskriminering.

d) Konventionsstaterna bör förbjuda alla former av sanktioner, åtal och straff mot dem som avvisar försök till tvång att identifiera andra utifrån deras ”könsidentitet” i stället för kön.

Artikel 5

Bekräftar kvinnors rätt till fredliga sammankomster samt föreningsfrihet

Konventionsstaterna bör upprätthålla kvinnors rätt till fredliga sammankomster samt föreningsfrihet. (ICCPR, Internationell konvention om medborgerliga och politiska rättigheter, artiklarna 21 och 22.) Detta bör inkludera kvinnors och flickors rätt att samlas och förenas som kvinnor eller flickor på grundval av sitt kön, liksom lesbiskas rättigheter att samlas och förenas på grundval av sin gemensamma sexuella läggning, utan att inkludera män som hävdar att de har kvinnlig "könsidentitet".

Artikel 6

Bekräftar kvinnors rättigheter till politiskt deltagande på grundval av kön

- (a) Konventionsstaterna "skall vidta alla lämpliga åtgärder för att avskaffa diskriminering av kvinnor i landets politiska och offentliga liv". (CEDAW, artikel 7.)

Detta bör innefatta att avskaffa den sortens diskriminering mot kvinnor som består i att män som uppger sig ha en kvinnlig "könsidentitet" räknas in i kategorin kvinnor. Alla åtgärder som vidtas specifikt för att förbättra kvinnors möjligheter till rösträtt, valbarhet, deltagande i utformningen av regeringspolitik och dess genomförande, kvinnors innehav av offentliga ämbeten, utförande av alla offentliga funktioner samt deltagande i icke-statliga organisationer och föreningar med politisk verksamhet, bör baseras på kön och inte diskriminera kvinnor genom att inkludera män som uppger sig ha kvinnlig "könsidentitet".

- b) Konventionsstaterna bör tillse att deras "vidtagande av tillfälliga särskilda åtgärder för att påskynda faktisk jämställdhet mellan män och kvinnor" (artikel 4 i CEDAW) endast tillämpas på människor av honkön och inte diskriminerar kvinnor genom att inkludera män som uppger sig ha kvinnlig "könsidentitet".

Artikel 7

Bekräftar kvinnors rätt till samma möjligheter som män att delta aktivt i idrott och gymnastikundervisning

Konventionsstaterna skall säkerställa "samma möjligheter att delta aktivt i idrott och gymnastikundervisning" för såväl kvinnor och flickor som för pojkar och män. (Artikel 10 (g) i CEDAW.) Detta bör omfatta möjligheten till könsuppdelad idrott och gymnastikundervisning. För att garantera rättvisa och säkerhet för kvinnor och flickor, bör det vara förbjudet att släppa in pojkar och män som hävdar att de har kvinnlig "könsidentitet"

i till exempel lag, träningar, tävlingar, lokaler och omklädningsrum avsedda för kvinnor och flickor, eftersom det utgör en form av könsdiskriminering.

Artikel 8

Bekräftar behovet av att avskaffa våld mot kvinnor

(a) Konventionsstaterna bör “sträva efter att i största möjliga utsträckning med hänsyn till tillgängliga resurser och, vid behov, inom ramen för internationellt samarbete, se till att kvinnor som utsätts för våld och, i förekommande fall, deras barn, får specialiserad hjälp såsom rehabilitering; barnomsorg och underhåll; behandling; rådgivning; sjukvård och socialtjänst; inrättningar och stödprogram; samt civilsamhällets stödstrukturer. Alla lämpliga åtgärder bör vidtas för att främja deras trygghet och fysiska och psykiska rehabilitering.” (FN:s deklaration om avskaffande av våld mot kvinnor, artikel 4 (g).)

Dessa åtgärder bör omfatta tillhandahållande av könsuppdelade tjänster och fysiska utrymmen för kvinnor och flickor i syfte att säkra deras trygghet, integritet och värdighet. Oavsett om dessa könsuppdelade tjänster och fysiska utrymmen tillhandahålls av offentliga eller privata aktörer, bör tillgången till dem baseras på kön och inte på “könsidentitet”. Personal bör bestå av kvinnor på grundval av kön och inte “könsidentitet”.

b) Att tillgodose behovet av könsuppdelade tjänster och fysiska utrymmen bör bland annat omfatta specialiserade tjänster för våldsutsatta kvinnor och flickor, såsom stödverksamheter efter våldtäkt; specialiserade vårdinrättningar; specialiserade anläggningar för polisutredningar; samt skydd för kvinnor och barn som flyr undan våld i hemmet eller annat våld. Det bör också omfatta alla andra tjänster, där könsuppdelning främjar kvinnors och flickors fysiska säkerhet, integritet och värdighet. Även utrymmen där kvinnor måste vistas och kan komma att klä av sig, såsom fängelser, hälsoinrättningar och sjukvårdsavdelningar, behandlingshem vid till exempel missbruk, boenden för hemlösa, toaletter, duschar och omklädningsrum och alla andra slutna utrymmen bör garanteras könsuppdelning. Könsuppdelade inrättningar som är utformade för att tillgodose kvinnors och flickors behov bör ha minst samma tillgänglighet och kvalitet som de som tillhandahålls för män och pojkar. Dessa inrättningar bör inte inkludera män som uppger sig ha kvinnlig “könsidentitet”.

c) Konventionsstaterna bör “möjliggöra och stödja forskning, samla in data och sammanställa statistik, särskilt när det gäller våld i hemmet, rörande förekomsten av olika former av våld mot kvinnor, samt uppmuntra forskning om orsaker, beskaffenhet, allvar och konsekvenser av våld mot kvinnor, tillika om effekten av åtgärder som vidtas för att förebygga och åtgärda våld mot kvinnor. Denna forskning, inklusive statistik och resultat, skall offentliggöras.” (FN:s deklaration om avskaffande av våld mot kvinnor, artikel 4 (k), fritt översatt.)

Detta bör inkludera erkännandet att våld mot kvinnor är en av de avgörande sociala mekanismerna genom vilka kvinnor som kön tvingas in i en underordnad ställning jämfört med män som kön. För att forskning och datainsamling rörande våld mot kvinnor och flickor skall bli korrekt, måste därför identifieringen av både förövare och offer för sådant våld baseras på kön och inte på "könsidentitet".

"Könsuppdelad statistik är data som klassificeras efter biologiskt kön, och presenterar information separat avseende kvinnor och män, flickor och pojkar. Könsuppdelad statistik återspeglar roller, verkliga situationer, och allmänna villkor för kvinnor och män, flickor och pojkar, i alla delar av samhället. ... När statistik inte är uppdelad efter biologiskt kön är det svårare att identifiera verkliga och potentiella ojämlika förhållanden." (UN Women, Gender Equality Glossary, fritt översatt.)

(d) Konventionsstaterna bör "inkludera, i analyser av sociala trender och problem framtagna av organisationer och organ inom Förenta nationernas system, till exempel periodiska rapporter om situationen i världen, en analys av förekomsten av våld mot kvinnor". (FN:s deklaration om avskaffande av våld mot kvinnor artikel 5 (d), fritt översatt.) Detta kräver att konventionsstaterna säkerställer att förövare av och offer för våld mot kvinnor registreras baserat på kön och inte "könsidentitet" av alla offentliga instanser, inklusive polis, åklagarmyndigheter och domstolar.

(e) Konventionsstaterna bör "utarbete straffrättsliga, civilrättsliga, arbetsrättsliga och administrativa sanktioner inom nationell lagstiftning för att utdöma straff och avhjälpa de orättvisor som förorsakats kvinnor utsatta för våld; kvinnor utsatta för våld bör ges möjlighet till rättslig upprättelse och, enligt föreskrifter i nationell lagstiftning, till rättvisa och effektiva åtgärder mot den skada de har lidit. Konventionsstaterna bör också informera kvinnor om deras rättigheter att söka upprättelse genom sådana mekanismer." (FN:s deklaration om avskaffande av våld mot kvinnor, artikel 4 d, fritt översatt.)

Detta bör omfatta erkännandet av kvinnors och flickors rätt att exakt beskriva kön på dem som har utsatt dem för våld. Offentliga instanser som polis, åklagarmyndigheter och domstolar bör inte tvinga våldsoffren att beskriva sina angripare utifrån deras "könsidentitet" snarare än kön.

Artikel 9

Bekräftar behovet av att skydda barnets rättigheter

(a) "Vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa." (artikel 3.1 UNCRC, barnkonventionen.) Konventionsstaterna bör erkänna att medicinska "könsbekräftande"

ingrepp på barn genom användning av pubertetshämmande preparat, könskonträra hormoner och kirurgi inte främjar barnens bästa. Barn har inte uppnått den intellektuella, känslomässiga och erfarenhetsmässiga mognad som krävs för att kunna ge fullständigt, fritt och informerat samtycke till medicinska ingrepp, vilka medför en hög risk för långvariga ogynnsamma konsekvenser för barnets fysiska och psykiska hälsa, där bland annat sterilitet är ett av flera kända bestående men. Konventionsstaterna bör förbjuda användning av sådana medicinska ingrepp på barn.

(b) Konventionsstaterna bör erkänna att “könsbekräftande” medicinska ingrepp på barn genom användning av läkemedel och kirurgi är skadliga metoder enligt definitionen i del V i den gemensamma allmänna rekommendationen nr 31 från kommittén för avskaffande av diskriminering mot kvinnor/Allmän kommentar nr 18 från kommittén för barnets rättigheter om skadliga metoder.

(c) Konventionsstaterna bör upprätta processer för datainsamling i relation till, och övervakning av, dessa skadliga metoder, samt anta och implementera lagstiftning som syftar till att eliminera dessa. Konventionsstaterna bör tillhandahålla rättsligt skydd och lämplig vård för barn som skadas av sådan praxis, och detta bör omfatta möjligheter till upprättelse och ersättning.

(d) Konventionsstaterna bör erkänna “barnets rätt till bästa möjliga hälsa och tillgång till hälso- och sjukvård och rehabilitering”. (UNCRC, barnkonventionen, artikel 24.) Detta bör omfatta skydd av barnets friska kropp från användning av läkemedel eller kirurgi vid “könsbekräftande” behandling.

e) Konventionsstaterna bör “säkerställa att institutioner, tjänster och inrättningar som ansvarar för omvårdnad eller skydd av barn uppfyller av behöriga myndigheter fastställda normer, särskilt vad gäller säkerhet, hälsa, personalens antal och lämplighet samt behörig tillsyn.” (Barnkonventionen, artikel 3.) Detta bör innefatta att hindra organisationer som befrämjar begreppet “könsidentitet”, eller aktörer som inte har någon klinisk expertis eller barnpsykologisk bakgrund, från att påverka vården av barn och unga.

(f) Konventionsstaterna skall “respektera det ansvar och de rättigheter och skyldigheter som tillkommer föräldrar eller, där så är tillämpligt, medlemmar av den utvidgade familjen eller gemenskapen enligt lokal sedvänja, vårdnadshavare eller andra personer som har juridiskt ansvar för barnet, att på ett sätt som står i överensstämmelse med den fortlöpande utvecklingen av barnets förmåga ge lämplig ledning och råd då barnet utövar de rättigheter som erkänns i denna konvention.” (UNCRC, barnkonventionen, artikel 5.) Konventionsstaterna bör förbjuda statliga myndigheter, offentliga och privata organisationer, läkare och andra yrkesgrupper vars uppgift är att främja barnets välfärd, att vidta åtgärder som syftar till att tvinga föräldrar att samtycka till medicinska eller andra ingripanden som syftar till att ändra deras barns “könsidentitet”.

(g) Konventionsstaterna bör erkänna “barnets rätt till utbildning. I syfte att gradvis förverkliga denna rätt och på grundval av lika möjligheter”. (Barnkonventionen, artikel 28.) Detta bör inkludera barnets rätt till att läroplaner rymmer verklighetstroga och fysiskt korrekta kunskaper om människans biologi och fortplantning, samt inkludera information om mänskliga rättigheter för människor med olika sexuell läggning. Pedagogiken och innehållet bör anpassas till barnets intellektuella och psykologiska utvecklingsstadier.

(h) Konventionsstaterna bör säkerställa att lärarutbildningar och fortlöpande vidareutbildningar för lärare innehåller korrekt material om människans biologi och fortplantning samt information om mänskliga rättigheter för människor med olika sexuell läggning, och den bör även omfatta ifrågasättande av stereotypa könsroller och av homofobi.

(i) Konventionsstaterna “är överens om att barnets utbildning ska syfta till att förbereda barnet för ett ansvarsfullt liv i ett fritt samhälle i en anda av förståelse, fred, tolerans, jämställdhet mellan könen”. (UNCRC, barnkonventionen, artikel 29.) Detta bör inkludera åtgärder för att säkerställa att organisationer inte tilldelas statligt stöd för att befrämja stereotypa könsroller eller begreppet “könsidentitet” inom utbildningsinstitutioner, eftersom detta befrämjar diskriminering av kvinnor och flickor.

(j) Konventionsstaterna “skall skydda barnet mot alla andra former av utnyttjande som kan skada barnet i något avseende”. (Barnkonventionen, artikel 36.) Detta bör omfatta effektiva och lämpliga rättsliga åtgärder för att avskaffa: traditionella och framväxande metoder som påtvingar flickor och pojkar stereotypa könsroller; diagnosticering och behandling av barn utifrån antagandet att de är “födda i fel kropp”, för att de bryter mot traditionella stereotypa könsroller; påståenden att ungdomar attraherade av samma kön lider av “könsdysfori”; samt användandet av medicinska ingrepp på barn som kan leda till sterilitet eller andra bestående skador.